

DECIZIE

09 iunie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, –

Svetlana Filincova,

Judecători –

Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,

Dumitru Mardari, Galina Stratulat

Examinînd recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea individuală „Vita-Culicovschi” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir privind anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de întreprinderea individuală „Vita-Culicovschi”,

a c o n s t a t a t :

La 18 februarie 2013 întreprinderea individuală „Vita-Culicovschi” (în continuare ÎI „Vita-Culicovschi”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir, solicitînd anularea deciziei nr.718 din 05 decembrie 2012.

În motivarea cererii a indicat că la 14 noiembrie 2012 Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir a efectuat un control fiscal, prin metoda verificării operative, la ÎI „Vita-Culicovschi”, în urma căruia a fost întocmit actul nr.1-593080, fiind constatată neutilizarea mașinii de casă și control.

Actul nr.1-593080 din 14 noiembrie 2012 a fost contestat de către ÎI „Vita-Culicovschi”, însă Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir a emis decizia de sancționare a întreprinderii pentru comiterea încălcării specificate la art.254 din Codul Fiscal.

A susținut că, prin actul contestat i s-a încălcat dreptul de a participa la întocmirea actului de control fiscal, ori despre faptul întocmirii acestuia a aflat după plecarea inspectorilor din magazin. Inspectorii fiscali eronat au întocmit un act de încălcare fiscală, în lipsa presupusei încălcări.

Prin hotărârea Judecătorei Cantemir din 11 aprilie 2014 a fost respinsă cererea de chemare în judecată de ÎI „Vita-Culicovschi” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir privind anularea deciziei.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a reținut că Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir a probat legalitatea actului contestat, iar ÎI „Vita-Culicovschi” întemeiat i-a fost aplicată sancțiunea fiscală.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015 a fost casată integral hotărârea Judecătorei Cantemir din 11 aprilie 2014 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea ÎI „Vita-Culicovschi” a fost admisă. A fost anulată decizia Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir nr.718 din 05 decembrie 2012, privind aplicarea sancțiunii fiscale în sumă de 25 000 lei față de contribuabilul ÎI „Vita-Culicovschi”.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a reținut insuficiența cadrului probatoriu pentru constatarea încălcării fiscale și încălcările admise de organul fiscal la efectuarea controlului fiscal, nefiind justificată însuși controlul fiscal efectuat.

La 01 martie 2016 Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015, solicitând casarea deciziei recurate și pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea cererii a indicat că la 14 noiembrie 2012 a fost efectuat un control operativ la fața locului la ÎI „Vita-Culicovschi”, în urma căruia s-a constatat neeliberarea bonului de casă la suma de 12 lei de către vânzătoare, astfel, intimatul nu a respectat prevederile legislației în vigoare.

La 22 aprilie 2016 ÎI „Vita-Culicovschi” a depus referință la recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir, solicitând respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului și analizând legalitatea deciziei contestate, în raport cu argumentele invocate în cererile de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, din următoarele considerente.

În speță, cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ depusă de ÎI „Vita Culicovschi” vizează anularea deciziei nr.718 din 05 decembrie 2012 asupra rezultatelor controlului efectuat la ÎI „Vita Culicovschi”, care a concluzionat că, în cadrul controlului operativ, de către vânzătorul ÎI „Vita Culicovschi” nu a fost eliberat bonul de casă a mașinii de casă și control la suma de 12 lei la efectuarea cumpărăturii de control, fiind constatată încălcarea prevederilor art.8 alin.(2) lit.c) din Codul Fiscal și art.9 lit.f) din Legea nr.105-XV din 13.03.03 (f.d.7-8).

În temeiul art.254 alin.(4) din Codul Fiscal (în vigoare la data emiterii deciziei), ÎI „Vita Culicovschi” i-a fost aplicată amenda în mărime de 25 000 lei pentru comiterea repetată a încălcării fiscale, însă ulterior, prin decizia nr.752 din 14 decembrie 2012 a fost redusă suma amenzii aplicate în baza deciziei nr.718 din 05 decembrie 2012 cu 50%, care constituie 12 500 lei (f.d.25).

Conform art.8 alin.(2) lit.c) din Codul Fiscal, contribuabilul este obligat să țină evidența contabilă conform formelor și modului stabilit de legislație, să întocmească și să prezinte organului fiscal și serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, să asigure integritatea documentelor de evidență contabilă în conformitate cu cerințele legislației, să efectueze încasările bănești în numerar prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control.

Conform art.9 lit.f) din Legea privind protecția consumatorilor nr.105-XV din 13.03.03, vânzătorul este obligat să înmîneze bon de casă sau un alt document, care confirmă faptul cumpărării produsului, conform unui regulament aprobat de Guvern.

În conformitate cu pct.1 din Hotărîrea Guvernului nr.474 din 28.04.1998 cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar, se obligă contribuabilii care, potrivit legislației în vigoare, au obligativitatea ținerii contabilității să efectueze decontările bănești în numerar cu utilizarea mașinilor de casă și de control cu memorie fiscală.

Astfel, încălcarea care îi este imputată în speță ÎI „Vita Culicovschi”, se rezumă la comercializarea bunurilor în sumă de 12 lei, fără ca vânzătorul să utilizeze mașina de casă și de control și fără să elibereze bonul de casă, la efectuarea unei cumpărături de control.

Conform art.224 alin.(1) din Codul Fiscal, cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcționarul fiscal a situației de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa. Cumpărătura de control poate fi efectuată atît în monedă națională, cît și în valută străină.

Analizînd decizia recurată, Colegiul consideră că soluția dată de instanța de apel este neîntemeiată și vine în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, fiind omise circumstanțele esențiale pentru justa soluționare a pricinii.

În speță, instanța de apel a apreciat necesitatea anulării actului administrativ contestat ca fiind emis contrar legii, însă materialele dosarului atestă contrariul.

Conform art.26 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Din materialele dosarului cu certitudine rezultă că, la 14 noiembrie 2012, la momentul efectuării contorului fiscal, vânzătoarea angajată la ÎI „Vita Culicovschi” nu a eliberat bonul fiscal la suma de 12 lei, iar argumentarea intimatului privind motivele neeliberării bonului fiscal pentru suma de 12 lei nu pot înlătura omisiunea eliberării acestui bon. Astfel, din materialele dosarului, precum și din explicațiile părților se atestă cu certitudine că la efectuarea cumpărăturii de 12 lei nu s-a eliberat bonul de casă și nu s-a utilizat mașina de calcul și control, însă această circumstanță a fost omisă de instanța de apel, nefiind clare motivele constatării ilegalității în fond a actului administrativ contestat.

Totodată, în privința aspectului ce ține de procedura efectuării controlului fiscal, Colegiul consideră că aprecierile instanței de apel la acest capitol sunt eronate și în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii. În susținerea concluziei date Colegiul notează că, la materialele dosarului a fost anexată copia deciziei nr.83 din 14 noiembrie 2012 privind inițierea controlului fiscal, emisă de Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir (f.d.53). Prin decizia dată au fost împuterniciți inspectorii fiscali superiori Dumitru Putregai și Irina Danalachi de a efectua control/-le prin verificarea operativă la agenții economici din unitatea teritorial administrativă – or. Cantemir. Aprecierea instanței de apel, precum că neindicarea exactă a denumirii contribuabilului în decizia de inițiere a controlului fiscal este catalogată drept lipsă a deciziei de inițiere a controlului fiscal, este eronată și lipsită de un suport juridic, în condițiile în care agentul economic supus controlului fiscal, ÎI „Vita Culicovschi”, își desfășoară activitatea anume în limitele unității administrative teritoriale indicate în decizia nr.83 din 14 noiembrie 2012 și respectiv, se include în raza desfășurării controlului fiscal. Lipsa contrasemnăturii reprezentantului ÎI „Vita-Culicovschi” pe decizia nr.83 din 14 noiembrie 2012 nu poate fi reținut în detrimentul legalității deciziei date, în condițiile în care însuși conducătorul ÎI „Vita-Culicovschi” a susținut în cursul examinării pricinii faptul că persoanei care gestiona activitatea ÎI „Vita-Culicosvchi” la momentul controlului i-a fost interzis prin ordinul conducătorului/administratorului de a semna careva acte în numele ÎI „Vita-Culicovschi”.

Astfel, Colegiul notează cu certitudine că, inspectorii fiscali Dumitru Putregai și Irina Danalachi au desfășurat la 14 noiembrie 2012 un control fiscal la ÎI „Vita-

Culicovschi”, în temeiul deciziei nr.83 din 14 noiembrie 2012, fapt ce atestă că acțiunile lor au fost justificate prin prisma art.216 alin.(2) din Codul Fiscal.

Prin urmare, Colegiul consideră soluția instanței de apel ca fiind neîntemeiată, fiind eronat anulată, în temeiul art.26 alin.(1) lit.a) al Legii contenciosului administrativ, decizia Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir nr.718 din 05.12.2012 privind aplicarea sancțiunii fiscale, ori decizia în cauză este legală în fond, emisă ca urmare a constatării încălcării legislației fiscale.

Din aceste considerente, Colegiul consideră necesar a admite recursul Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir și a casa decizia Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015, avînd în vedere că soluția instanței de apel nu este justificată, ori decizia Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir nr.718 din 05.12.2012 este legală, nefiind justificate argumentele ÎI „Vita-Culicovschi”.

Conform art.445 alin.(1) lit.f) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Reieșind din cele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art.445 alin.(1) lit.f) din Codul de Procedură Civilă,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat r-nul Cantemir,

Se casează integral decizia Curții de Apel Cahul din 26 noiembrie 2015, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea individuală „Vita-Culicovschi” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir privind anularea actului administrativ.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Cantemir din 11 aprilie 2014 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către întreprinderea individuală „Vita-Culicovschi” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat r-nul Cantemir privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței –

Svetlana Filincova

Judecători –

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

